

Pla estratègic territorial de la comarca de les Garrigues 2015-2025.

Foment de l'economia local i l'ocupació

Les **G**arrigues
fent camí

Dijous participatius

Taller 1. SECTOR PRIMARI I PRODUCCIÓ AGROALIMENTÀRIA

Dijous, 10 de març de 2016. L'Albagés

Promou:

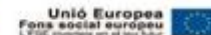

Coordina:

iniciatives que arrelen

Amb el finançament de:

"Aquesta és una actuació subvencionada pel Servei d'Ocupació de Catalunya en el marc dels Programes de suport al desenvolupament local i cofinançades pel Fons Social Europeu"

**TALLER 1. SECTOR PRIMARI I PRODUCCIÓ
AGROALIMENTÀRIA.**

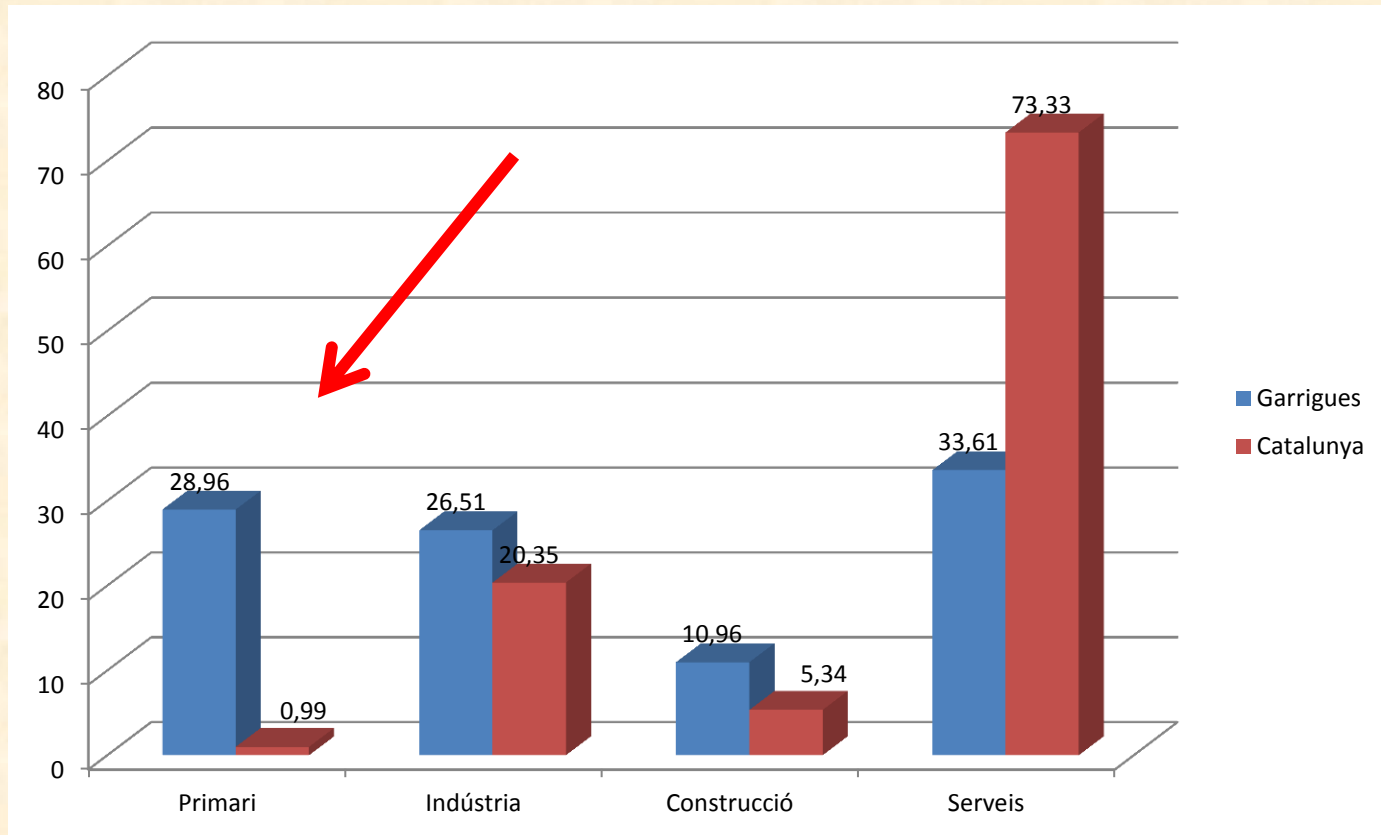
**QUIN ÉS EL PUNT
DE PARTIDA?**

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

Sector productiu important i amb pes en el conjunt de l'economia comarcal (28,96% del PIB comarcal).

Pes dels sectors productius en l'economia de les Garrigues. PIB Comarcal.

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

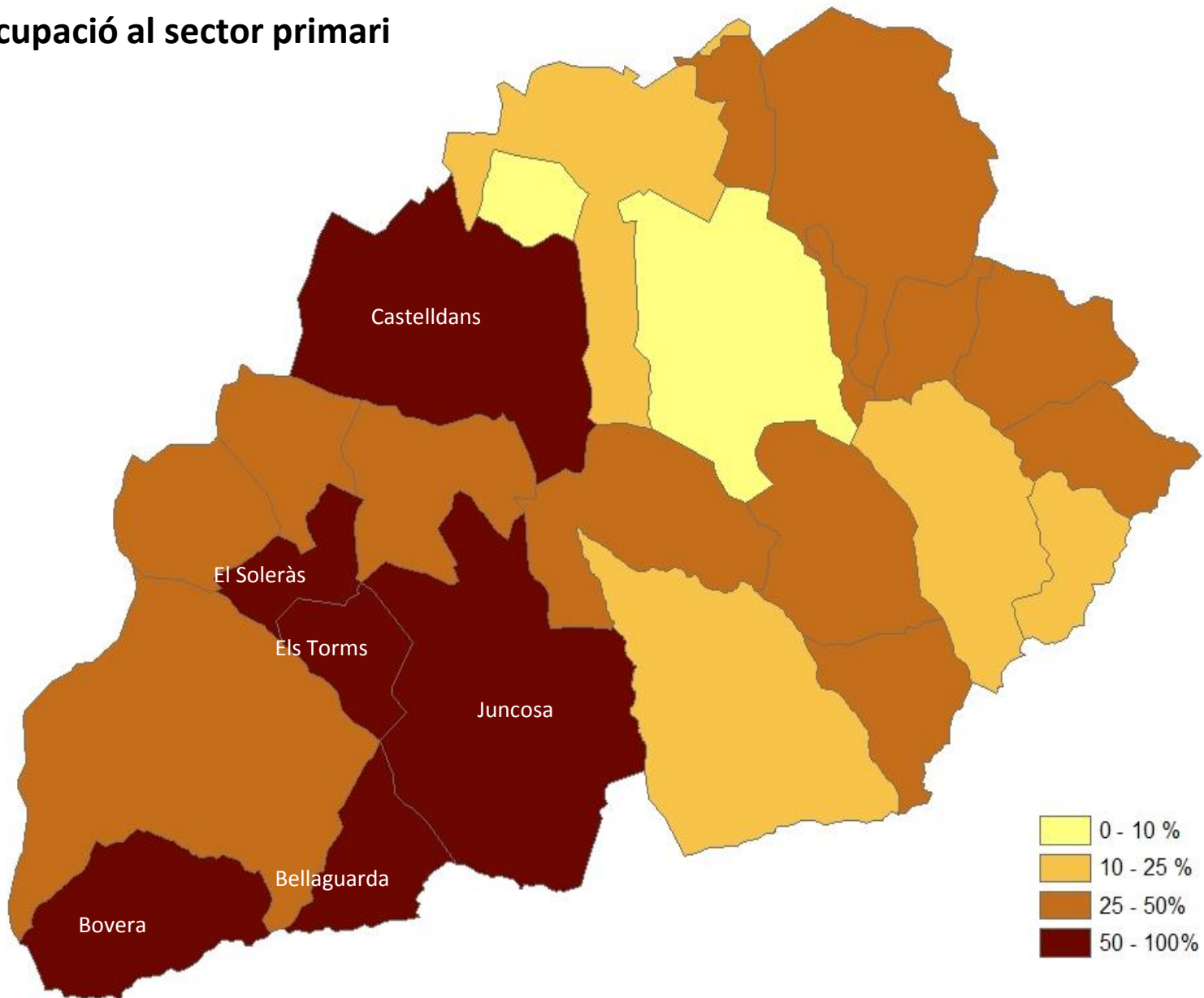
Característiques generals: El **73,63%** de les terres de les Garrigues són de **secà** i el **26,37%** de **regadiu**

Poc diversificat (en molts municipis monocultiu, a destacar Bovera, Juncosa i la Granadella):

- Agricultura: principalment **olivera** i part **d'ametllers**, al secà i **fruiters i cereals**, al regadiu.
- Ramaderia: concentrada en municipis concrets (Juncosa **boví**, i Puiggròs, les Borges Blanques i Arbeca: **porcí**)
- Iniciatives **puntuals** dels sectors primari i agroalimentari que **diversifiquen** el teixit productiu alhora que el revitalitzen i revaloritzen (**vi, tòfona, safrà, horta, pa de ronyó, fruits secs, elaborats càrnics, làctics, etc.**).

Ocupació al sector primari

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

- **Producció.** Bàsicament centrat en la **producció**, i amb **poca i poc diversa transformació** (oli i algunes iniciatives puntuals de transformació a partir de matèries primeres d'origen agrari: melmelades i conserves, mel, làctics,..)
- La **rendibilitat** de la producció molt condicionada per l'escassetat d'aigua en la zona de secà.
- La **posada en marxa del Canal Segarra- Garrigues** pot significar un canvi a nivell de rendibilitat i producció de les terres de secà actuals. Tanmateix, hi ha unes **inversions per accedir a l'aigua** que alguns pagesos (degut a l'envelliment, entre altres motius) no veuen clares.

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

- **Tipus d'explotacions.** L'estructura de les explotacions agràries és envellida, i amb **baix relleu generacional**.
- La terra actualment està **treballada** (no hi ha abandonament de superfície agrícola).
- Les explotacions per ser competitives necessiten de **més producció** i per tant de **més superfície**. **Menys explotacions però de més ha / més caps de bestiar**.
- **Poca presència d'explotacions de producció ecològica.** Baix nivell d'especialització en la segmentació de perfils de clients.

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

 Sector de l'oli. Organització empresarial del sector entorn a les cooperatives, gran **tradició cooperativista** en el sector de l'oli, tot i que amb **estructures organitzatives envellides**, en alguns casos també infraestructures poc modernes, **poca innovació** en l'estratègia comercial, **poca visió empresarial** i **baix nivell d'exportació**. Encara es manté la **venda a l'engròs**.

 Per contra, la **innovació** en el sector de l'oli ve en molts casos per part de la **iniciativa privada**, amb estratègies orientades cap a producció ecològica, exportació i olis Premium.

 Distintius de qualitat agroalimentària: en oli DOP les Garrigues Producció ecològica a nivell privat i producció integrada en cooperatives , en vi DO Costers del Segre, altres distintius (pa de ronyó, safrà ?)

 Iniciativa del **Clúster de l'oli**. Nova oportunitat?

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

DOP Oli de les Garrigues: cooperatives i molins dividits, alguns dins la DOP i d'altres fora.

Promoció de l'oli a través de les **fires** a nivell municipal i en especial la **Fira de l'oli de les Borges Blanques**, de referència comarcal.

També participació en fires a fora de la comarca (Barcelona i altres)

Vincles entre producte gastronòmic i turisme:

-Estratègia incipient entorn a l'**oleoturisme / oliturisme**.

-També inicitatives d'**enoturisme** entorn al vi (ruta del vi)

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

Paisatge de les Garrigues: Valors de patrimoni natural lligats directament amb l'activitat agrària: **paisatge de secà, flora i fauna estepària, amb espècies singulars dels Secans de Lleida. Interès turístic.**

Futura inauguració del **Centre d'interpretació dels secans de Mas de Melons-Matxerri.**

Paisatge de les Garrigues. **Valors de patrimoni cultural entorn de l'arquitectura popular en pedra seca:** marges, cabanes, aljubs, forns, etc. **Interès turístic**

Bosc. Es valora estudiar la viabilitat de l'aprofitament de la biomassa forestal de la comarca, és rendible?

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

Paisatge de les Garrigues. Paisatge agrari d'alt interès, que pot generar sinergies amb el **turisme**.

Arribada de l'aigua amb el **canal Segarra-Garrigues** i **l'embassament de l'Albagés**: oportunitat per al sector primari, agroalimentari i també per al turisme, però riscos per possibles especulacions amb la terra, alteració del paisatge i dels elements de patrimoni cultural que el caracteritzen: marges, cabanes, aljubs, etc.

Voluntat d'alguns agents de la comarca per consensuar **la Carta del Paisatge de les Garrigues**.

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

El sector primari de les Garrigues no destaca per la seva empenta en innovació i iniciatives emprenedores, però...

Emprenedoria. En els últims anys han sorgit iniciatives privades de molins d'oli i de cellers de vi molt actius i dinàmics

Iniciativa de **reobrir Tracjusa** i **creació de nous llocs de treball** a partir de l'aprofitament dels residus ramaders i urbans.

Creació de **Garrigues Emprèn S.L.** Iniciativa innovadora de col·laboració entre cooperatives i cellers de la comarca.

Oportunitats de finançament: convocatòria Leader, convocatòria PECT.

QUIN ÉS EL PUNT DE PARTIDA?

Joves i sector primari. Els ajuts a la incorporació de joves (entre 18 i 40 anys) al sector agrari estan incrementant les seves sol·licituds. Al 2015 n'han tingut unes 30-40 amb un import mitjà d'ajut sobre els 20.000€. Preveuen que per l'any 2016 en tindran fins a unes 30 o 40 de sol·licituds també.

La qüestió és: és suficient aquest volum de joves que s'estan incorporant per fer front a les jubilacions dels pagesos més grans?

Dificultats **d'accés al finançament per a joves** (necessitats d'aval) que volen emprendre en iniciatives empresarials relacionades amb el sector primari i agroalimentari.

TALLER 1. SECTOR PRIMARI I PRODUCCIÓ AGROALIMENTÀRIA.

Dinàmica del taller

Dinàmica del taller

OBJECTIUS DEL TALLER

- Visualitzar l'**escenari NO ACTUACIÓ**, és a dir, què pot arribar a passar a les Garrigues a 10 anys vista si no es fa res, si no s'actua en aquest cas, en el sector primari i la producció agroalimentària.
- Visualitzar l'**escenari DESITJAT**, és a dir, com ens agradaria que avancés la comarca en aquests 10 anys propers per tal de què aquest sector sigui pròsper i dinàmic dins l'economia de la comarca.
- Consensuar **accions** encaminades a aconseguir aquest escenari DESITJAT.

Dinàmica del taller

Anem a treballar!